

Marc. ix, 40. *Quid ergo dicunt Pharisei, et Scribae, quia Eliam oportet venire primum?*

5. Malach. iv, 5. *Καὶ ἐθὺς ἐγὼ ἀποστείλω τὸν Ἠλίαν ἑσθίοντα, πρὸς ἔθρην τῆς ἡμέρας κυρίου τῆς μεγάλης καὶ ἱερῆς. Et ecce ego mitto vobis Eliam Thersibiten, antequam veniat dies Domini magna, et illustris.*

4. Matth. xvii, 10. *Τὸ πῶς οἱ γραμματεῖς λέγουσιν, ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἔθρην προῦτον; Quid ergo Scribae dicunt, quod Eliam oportet venire primum?*

Marc. ix, 11. *Ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἔθρην προῦτον; Quid dicunt Scribae, quia Eliam oportet venire primum?*

5. Malach. iv, 5. *Eccce ego mittam vobis Eliam Thersibiten, antequam veniat dies Domini magna, et illustris.*

6. Malach. iv, 5. *Eccce ego mittam vobis Eliam prophetam, antequam veniat dies Domini magnus, et horribilis.*

7. Matth. xvii, 10. Vercell., Veron., Corb. et Brix., *Quomodo ergo (Corb., Quare ergo; Veron. et Brix., Quid ergo) Scribae dicunt, quod Heliam (Veron. et Brix., Heliam; Corb., quia Heliam) oportet primum venire (Vercell., oportet primum venire).*

Marc. ix, 10. Vercell., *Quid ergo Scribae dicunt ..... Veron., Corb. et Brix., quia dicunt (Brix., Quid ergo dicunt) Scribae: Heliam (Brix., quia Heliam) oportet primum venire.*

4. Malach. iv, 6. *השב זב-אבות על-בנים עלב. ויהי השב בנים על-אבותם פקד-אבות הבית את-הארץ חרם Et convertet cor patrum super filios, et cor filiorum su-*

per patres eorum; ne forte veniam, et percutionem terram anathemate.

2. Luc. i, 17. *Ut convertat corda patrum in filios, et incredulos ad prudentiam justorum, parare Domino plebem perfectam.*

5. Malach. iv, 6. *Ὅς ἀποκαταστήσει καρδίαν πατρὶς πρὸς υἱόν, καὶ καρδίαν ἀνόμοιου πρὸς τὸν πασιπλήθη αὐτοῦ, μὴ ἔθρην. καὶ πατάξω, τὴν γῆν ἀσθην. Qui convertet cor patris ad filium, et cor hominis ad proximum suum; ne forte veniam, et percutionem terram penitus.*

4. Luc. i, 17. *Ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἐτοιμασθαι Κυρίῳ λαὸν κατασκευασμένον. Convertere corda Patrum in filios, et insuasibiles in prudentia justorum, parare Domino populum expeditum.*

5. Malach. iv, 6. *Qui convertet cor patris ad filium, et cor hominis ad proximum suum; ne forte veniam, percutionem terram penitus.*

6. Malach. iv, 6. *Et convertet cor patrum ad filios, et cor filiorum ad patres eorum; ne forte veniam, et percutionem terram anathemate.*

7. Luc. i, 17. Vercell., *Et ipse praebit in conspectu ejus, in spiritu, et virtute Heliam; ad convertenda corda Patrum ad filios, et incredibiles ad prudentiam justorum, parare populum perfectum. Veron. et Brix., Et ipse praecedet ante illum in spiritu, et virtute Heliam; ut convertat corda Patrum in filios, et incredibiles (Brix., ineruditos) ad prudentiam justorum, parare Domino plebem perfectam. Corb. .... Et incredibiles ad prudentiam justorum.*

SANCTI EUSEBII

VERCELLENSIS EPISCOPI ET MARTYRIS

EPISTOLÆ.

EX GALLAND. BIBL.

EPISTOLA PRIMA.

AD CONSTANTIUM IMPERATOREM.

Acceptis litteris ad synodum convocatoriis, Imperatorem certiores facit S. Præses se properare Mediolanum.

Eusebius Constantio Imp. Augusto salutem.

Ego, clementissime imperator, videns animum tuum devotum hoc cupere, quemadmodum per orbem terrarum pax ecclesiastica permaneret; satis cum gaudio litteras tuas accepi. Suscepi etiam litteras fratrum et coepiscoporum meorum quibus hoc intimare dignati sunt, ut plena mihi relatio per ipsos quos tuæ parere a hoc necessarium duxi, Mediolanum venire properarem. Quidquid, domine imperator, cum in præsentiam venero, justum fuerit visum et Domino placitum, id me facturum promitto. Deus te custodiat, gloriosissime imperator.

(Vide Constantii convocatoriam epistolam ad tom. XIII nostræ Patrologiæ, col. 564.)

EPISTOLA II.

AD PREBYTEROS ET PLEBEM ITALIÆ.

Gregi suo gratulatus S. Pastor de fide ejus, hortatur ad pergendam viam salutis.

Dilectissimis fratribus, et satis desideratissimis

^a *Supple jussioni in hoc. Sic Baronius. Hujus tamen loci sensus adhuc implexus videtur. GALLAND.*

C presbyteris, sed et sanctis in fide consistentibus plebibus Vercellensibus, Novariensibus, Hipporegiensibus, nec non etiam Dertonensibus: Eusebius, episcopus, in Domino aeternam salutem.

I. Licet nos multis Dominus noster a vobis corpore separatos fovet bonis, et vestram admodum in adventu et visitatione plurimorum fratrum nobis præsentiam exhiberet; tamen mæsti ac tristes et sine lacrymis non eramus: quia longo temporis intervallo vestræ sanctitatis non accipiebamus scripta. Verehamur enim ne qua vos aut accepisset diabolica subtilitas, aut potestas humana infidelibus subjugasset. His ergo dum afficimur cogitationibus, et omnem consolationem fratrum qui ad nos e diversis veniebant provinciis, ad dolorem magis absentiae vestræ, quam ad lætitiæ verterem: hoc præstare dignatus est Dominus, ut id de quo eram sollicitus, non solum litteris sinceritatis vestræ, sed et præsentia charorum nostrorum Syri diaconi et Victorini exorcistæ cognoscere poterim. Agnovi itaque, fratres charissimi, vos, ut desiderabam, esse incolumes. Et quasi subito raptum omni longinquitate terrarum (ut habet factum est, qui per angelum

^b *Al. non accipientes scripta, verehamur ne qua, etc. IDEM.*

portatus fuit usque ad Danielem) sic me judicavi ad A vos pervenisse, dum ^a singulorum litteras accipio, dumque sanctos amicos vestros et amorem in scriptis vestris percurro.

II. Miscebantur mihi cum gaudio lacrymæ: et avidus ad legendum animus occupatione lacrymarum tenebatur. Et erant utraque necessaria, ut singuli sensus in hoc complementum desiderii sua dilectionis officia cuperent prævenire. Sic per dies in occupatione hac vobiscum me famulari judicans, præteritos labores obliviscebatur: ita enim undique circumdabant me gaudia, hinc stabilem fidem, hinc dilectionem, hinc fructum porrigentia; ut in tot et tantis constitutus bonis, subito me, ut superius dixi, non in exsilio, sed vobiscum esse judicarem. Gaudeo itaque, fratres charissimi, de fide vestra: B gaudeo de salute quæ fidem sequitur: gaudeo de fructibus, quod non solum illic constituti, sed et longe pergitis. Ut enim agricola arbori bonæ inseruit illi, quæ fructuum causa non securim patitur, non ignibus mancipatur; ita et nos vestræ sanctitati non solum servitium secundum carnem volumus et cupimus exhibere, sed animas nostras pro vestra salute impendere. Extendistis, ut dixi, firmos cum fructu ramos, et per tam longa terrarum spatia ad me pertingere laborastis. Gaudeo agricola, et libens ^b vestri laboris poma decerpo, quia tantum facere voluistis: nec solum ego, vel qui mecum sunt sanctissimi nostri presbyteri et diaconi vel cæteri fratres, sed et omnes qui desiderantes sumus. Replestis enim, ut Apostolus beatissimus dicit (*Philem. 7, C 20*), viscera mea cum complectis mandata divina, quæ ^c complere decebat Christianos in episcopum vel ecclesiasticos viros, quos in exsilio fidei causa nostis laborare. Complectis quæ oportebat fratres fratribus facere, et patri filios exhibere. Sed cum nos secundum mandata divina, vobis volentes de terrenis cœlestes, de caducis stabiles, de fragilibus sempiternos fructus facere; cœpinus per necessitatem patientes quotidie seminare. Gaudebant de vestris fructibus pauperes: glorificabant Deum non solum civitatis ipsius homines, sed et omnes: qui autem videre potuerunt, quam mecum dilectionem haberetis, ex ipsis fructibus videntes glorificabant Deum, et omni nos honore cum vestra benedictione nominabant.

III. Videns hoc diabolus innocentium hostis, justitiæ inimicus, contrarius fidei, quia in hoc opere benedicebatur Deus, inflammavit adversum nos Arionanitas suos, qui jam longo tempore suspirabant non solum de hoc opere, sed et de sua infidelitate ad quam nos persuadere non poterant, ut exsisterent violenti; more hoc quo semper est usus,

^a Al. *Dum autem singulorum.... miscebantur*, etc. GALLAND.

^b Al. *Nostri lab. In.*

^c Al. *Complere. . . viros decet. In.*

^d Cur Patrophilum Ariannum antistitem, custodem potius quam episcopum appellet Eusebius, videsis Baronium ad ann. 556, num. 97. In.

ut quos persuadere non poterat, vi et potestate tereretur. Congregavit itaque suorum multitudinem, qui nos ad officinam infidelitatis suæ rapiunt et elidunt: et totam hanc potestatem traditam sibi ab imperatore dicunt. His ergo multa dicentibus et de sua potestate gloriantibus, in hoc illis ostendere volui, quia nihil erant quæ poterant, dum tacens ut carnificibus corpus tradidi, quod Dominus dicebat posse in persecutionibus tradi. Quam libero autem fuerim animo, dum ab ipsis patior, et recludor, et per quadrimum servor, et diversorum increpationes et persuasiones audio: in hoc ostendi, quia nec unum sermonem dixi. Addere voluerunt ad malitiam suam, ut a me cessarent fratres, id est, presbyteri et diaconi; sed et cæteros dicebant se esse prohibituos, ne ad me accederent. Ego, ne ab infidelium manibus, vel potius transgressorum (quod deterius est) infidelium, ut Apostolus dicit, manducarem cibum, libellum ad ipsos hoc more feci:

EXEMPLAR LIBELLI FACTI AD PATROPHILUM
CUM SUIS.

Servus Dei Eusebius cum conservis suis qui mecum fidei causa laborant, ^d Patrophilo custodi cum suis.

IV. Quæ ^e me vi multorum et furore non solum tractum per terram, sed interdum nudato corpore supinum portastis de hoc hospitio quod mihi per vestros et agentes in rebus dedistis, e quo nunquam nisi vestra violentia egressus sum; et Deus scit, et civitas novit, nec vos hic et in futuro negare potestis. Ideo Deo causam reservo, ut quemadmodum ipse ordinaverit, finem possit accipere. Interim me hoc deerevisse sciatis (ut ratio nunc et in futuro, et hic possit stare), in hospitio quo me clausum tenetis, in quo me post primam portationem retrudentes crudelius, ausi fuistis inde eodem modo portare, et in unam cellam ^f rejicere, non panem manducaturum neque aquam bibiturum, nisi ante singuli professi fueritis, non solum verbo, sed et manu vos non prohibituos, fratres meos qui mecum hæc fidei causa libenter patiuntur, de hospitio quo manent, necessarias escas offerre nec eos qui me dignati fuerint requirere. Oportuerat quidem exire de corpore, ne tantum scelus quod contra jus divinum et publicum commisistis, sæpe scire volentibus cogeret dicere. Sed ne quis de infidelibus vos in nobis crudeliter appellet, et ignorantes divina præcepta putet nos confusionem potius vitare noluisse quam Domino parere, ideo hoc voluisse præsumere: iterum dico quod nisi professi et verbo et conscriptione fueritis, eritis homicidæ prohibendo.

V. Novit hoc omnipotens Deus: novit et ejus Unigenitus inenarrabiliter de ipso natus Filius, qui

^e *Qui me in multorum furore non solum tractum per terram, sed interdum nudato corpore supinum portastis, de hoc hospitio quod mihi per vestros agentes in rebus dedistis, me nunquam nisi cum vestra violentia egredi passus fuistis. Et Deus scit, etc. Minus recte, ut videtur.*

^f Legit Baronius cum al. *reficere.*

salutis nostræ causa Deus sempiternæ virtutis hominem perfectum induit, pati voluit, morte triumphata tertio die resurrexit, ad dexteram Patris sedet, venturus iudicare vivos et mortuos: novit et Spiritus sanctus: testis est Ecclesia catholica, quæ sic confitetur: quia non ego in me reus ero, sed vos, qui servos meos necessaria ministraturos prohibere voluistis. Et si hoc paraveritis, vos debere contemnere: non quasi mortem timentem, sed ne post excessum meum dicatis me voluntaria morte exire voluisse et ^a quendam nobis nebulam accusationis inveniatis: conventurum me scitote Ecclesias, quas ^b clausis interim litteris possim pertingere; conventurum et Dei servos, ut in ipsis concurrentibus, orbis terrarum, quid fides integra quæ ab universis catholicis episcopis comprobata est, ab Ariomanitis patiatur quos ante damnavit, possit agnoscere. Item subscripsi ego Eusebius episcopus.

Adjuro te qui has litteras legeris, per Patrem, Filium et Spiritum sanctum, ut non supprimas, sed alii legendas tradas.

VI. Ili ergo vix quarta die ad hunc libellum ^c mitigati, jejunos ad hospitium in quo manseramus, revertere nos compulerunt. Viderunt interea, quemadmodum nos revertentes populi cum gaudio susceperunt. Lucernis nostrum hospitium circumdederunt. Cœpimus annuente Domino iterum egenibus ministrare. Non hoc sustinuit ipsorum inhumanitas, et nostrum amorem in suum odium ^d perdiderunt. Vix fere viginti et quinque tolerare potuerunt dies. Erumpunt denuo, et cum perdita multorum manu ad nostrum hospitium veniunt armati fustibus, per aliena claustra pariete rumpunt, et ad nos ^e violenti perveniunt. Iterum rapiunt, et in arctiore custodia cum solo charissimo Tegrino presbytero recludunt. Nostros quoque fratres, id est presbyteros et diaconos omnes rapiunt et includunt. Post triduum potestate sua per loca diversa in exilium mittunt. Alios fratres qui ad nos venerant visitandos, in carcere publico mittunt, per plurimos dies reclusos tenent. Advolantes iterum ad hospitium, omnia quæ aut in sumptu aut pauperibus fuerant comparata, ^f diruunt. Sed quia hoc publicum ipsorum facinus ab omnibus civibus notabatur, argumento hoc usi sunt, ut aliqua redderent leviora, et se nobis nostra reddidisse jactarent. Sumptus vero apud se tenuerunt: et post tantum scelus quærebant, si fieri possit, sic negare, ut nullum de meis ad me venire permitterent, qui escas corpori necessarias afferret. Vix sexta die, clamantibus sibi diversis, unum venire permisit. Quantum ad se fuit, ostenderunt homicidæ animos; quem primum, ne a malignitate cessarent, quarta die dimiserunt. Postmodum sexta vix,

^a Al. *Et quendam vobis nebulam excusationis.*

^b Al. *Clausus. Mox, ut ipsis conc.*

^c Al. *Mitigata.* Et paulo post: *Viderunt in terra.* Mendose.

^d Al. *Perviderunt.*

^e Al. *Volentes. Corruptissime.*

A deficientibus nobis, olim cum victu venire permisit. Hæc itaque sunt Ariomanitarum opera.

VII. Videte, sanctissimi fratres, si non est persecutio, dum hæc patimur qui fidem catholicam custodimus: et altius cogitate, num valde etiam deterior sit quam illa, quæ fiebat per hos qui idolis serviebant. Illi mittebant in carcerem, non tamen prohibebant ad se venire suos. Quantum ergo estans Ecclesias vulneraverit per Ariomanitarum crudelitatem! In custodia publica mittunt, qui liberare debent. Violentiam faciunt, qui ut patiantur justitiæ causa discunt. Aliena diripiunt, qui sua direpta ne repetant, de divina lege docentur. Præterea quanta illos invasit crudelitas, dum facultatibus temporalibus gaudent. In carcere latronibus clausis a ^B questionariis vel a iudicibus non denegatur facultas videndi suos: a nobis et nostri prohibentur: et devoti fratres ne veniant, non solum ab hospitio arcentur quo tenemur, sed ne adeant ^c carcerem, comminatione terrentur. Sic cunctos subjugarunt, ut manifestissime ^d agnoverim. Ab episcopis incipiam: dum honorem quidam timent amittere, ipsos fidem perdidisse; dumque facultates terrenas et immunitates nolunt perdere, cœlestes thesauros et veram securitatem nullam judicasse. Sic quoque ducti cæteri, dum episcopos hæc timentes perdere vident, amare cœperunt quæ semper habere non possunt.

VIII. Sic Ariomanitæ divites terrent, dum his proscriptionem minantur: sic pauperes, dum potestatem in carcere recludendi habent. Et quanta insaniam est! In loco quo tenemur, non solum viros qui nobis serviunt in carcerem mittunt, sed et puellas sanctimoniales sine ullo divino timore in custodia publica recludunt. Sed ut gavisus non sunt seniores mali, qui pudicitiam Susannæ violare quærebant; ita nec hi gaudebunt semper, qui Ecclesiam persecutione varia et depressione nimia suæ infidelitati conantur subijcere. Dixit enim sanctus Daniel ad illos: *Sic timentes filiæ Israel concubebant vobiscum* (*Dan. xiii, 57*). Sed recedat, sanctissimi, humanus timor a vestris animis, cum habeatis Domini consolationem, qui dicit: *Nolite timere illos qui corpus occidunt, animam autem occidere non possunt* (*Matth. x, 18*). Tempus est probationis: tempus est, ut probati innotescant ⁱ manifesti. Ideo acceperunt humanum adiutorium, quia divinum non habent: quod si haberent, numquam potestate terrena innocentium sibi animas subjugarent.

IX. Multa de illorum malis, quibus non solus ego, seu plurimi deprimimur, debueramus scribere; sed ne possemus hoc facere, et ipsorum crudelitatem litteris intimare, arctissima custodia servamur ab ipsis. Ideo ad nos, et alii nostri et amici prohibentur

^f Leg. *diripiunt.*

^c Ne adeant carcerem, commin. Al. *ne adeant, carcerum commin.*

^d Locus mutilus.

ⁱ Al. *Manifestati.*

accedere. Sed concessit mihi Dominus hanc epistolam per charissimum nostrum ad vos Syrum diaconum mittere, quem in potestate mittendi habui; quia providentia Domini nostri eo tempore ad videnda loca sancta accesserat, et cum cæteris fratribus inventus non est.

X. Cæterum vix hanc epistolam quomodocumque conscripsimus, Deum semper postulantes, ut custodes in horas refrenaret, et concederet, ne ad vos diaconus nuntium magis laboris nostri, quam qualescumque salutationis litteris ferret. Propter quod satis vos peto, ut cum omni vigilantia custodiatis fidem, servetis concordiam, orationibus incumbatis, nostri memores sine intermissione sitis: ut dignetur Dominus Ecclesiam suam liberare quæ super universum orbem laborat, et ut nos qui deprimimur, possimus vobiscum liberati gaudere: quod præstare dignabitur Dominus, petentibus vobis, per Dominum nostrum Jesum Christum qui est secum ^a benedictus a sæculis et in omnia sæcula sæculorum, Amen.

XI. Iterum peto, et vos per misericordiam Dei rogo, ut unusquisque in hac epistola salutationem suam nuncupet; quia singulis, ut solebam, faciente

A necessitate, scribere non potui. Ita in hac vos omnes, fratres, sed et sanctæ sorores, filii et filiæ, omnem sexum appello, omnem ætatem peto, ut hac contenti salutatione, nostro obsequio, etiam hos qui foris sunt, et nos dignantur diligere, salutare dignemini. Salutant vos fratres nostri qui mecum sunt, presbyteri et diacones, sed et omnes nostri: qui una mecum satis petunt, ut nostri memores, omnes vestros nostro dignemini obsequio salutare. Transmisi præterea litteras, quas ad Patrophilum custodem meum feci, ut ex his agnoscat, nos Ariomanitarum nec minis posse terreri, neque ipsorum serpentina blanda subtilitate posse ad ipsorum societatem perducere. Divinitas vos protegat, florentesque vivere et hic et in futuro faciat cum omnibus vestris, fratres charissimi et satis desideratissimi.

EPISTOLA III.

AD GREGORIUM EPISCOPUM SPANENSEM.

Gratulatur Eusebius Gregorio quod restitisset Osio et plurimis cadentibus Arimino in communicatione Valentis et Ursacii.

(Hanc epistolam vide ad tomum X nostræ Patrologiæ, inter opera historica S. Hilarii, Fragm. xi, col. 713. Vide etiam Epistolas Liberii papæ ad Eusebium, Patrol. tom. VIII, coll. 1330, 1333, 1336.)

^a Deest hæc vox apud Baronium, quam tamen habent alii editi.

SANCTI EUSEBII VERCELLENSIS EPISCOPI ET MARTYRIS DE TRINITATE CONFESSIO

EX ANECDOTIS SACRIS EUGENII DE LEVIS.

MONITUM.

Postquam præfationis initio susceptæ a se Anecdotorum vulgationis cum occasione tum utilitatem memoravit, sic progreditur vir eruditissimus de Levis: Exordiar, de S. Eusebio Vercellensi episcopo hujus nominis primo (Malleus Arianorum appellatus) confessionem fidei adversus Arianos luci mandandam statui, quam fidei formulam tribus in foliis membranaceis pertinentibus jam ad perinsigne monasterium Sanctorum Michaelis, et Januarii martyris de Lucedio reperi, et exscribi curavi. Quod monasterium conditum fuit sæculo septimo, ut suo loco videre est, et sub speciali tutela episcoporum Vercellensium. Quos autem Vercellensis Ecclesiæ S. anti-tites sæculo forsitan octavo regimen hujus monasterii sumpsisse, et retinuisse usque ad S. Bononium vita functum 1026, in kal. Septembris. Verum quidem est, quod nemo, quem sciam ex recentioribus huic sancto Vercellensi episcopo Eusebio inscripsit aliam confessionem adversus Arianos, quam illam vulgariter appellatam *Symbolum quicumque*, de quo scribunt Joannes Stephanus Ferrerius Vercellensis Præsul, P. Corbellini, Marcus Aurelius Cusanus, alique. Sed si attente perpendimus quæ S. doctor scripsit cum S. Athanasio ad Antiochenos, non possumus huic opinioni consensum præbere adeoque *Symbolum quicumque* conflatum posterioribus sæculis judicandum duxerunt permulti, quibus libenter assentimus. *Opus de Unitate Trinitatis* scripsisse S. Eusebium tradit laudatus episcopus Ferrerius fide unius Codicis in Vaticana Bibliotheca existentis, quem sequitur Hyacinthus Galizia *Vite de' Santi*, tom. I, p. 177, scribens exemplar hujus operis in Bibliotheca PP. Oratorii S. Philippi Nerii Taurini asservari ex dono abbatis Laurentii Scoti. Quod exemplar vidi anno 1762, ex quo aliud transcribere curaveram. Quo exscripto didici alium librum scripsisse de optimo genere interpretandi sacram Scripturam super illa verba: *Ex Ægypto vocavi filium meum*, ut in fine libri v legitur post professionem Arianorum. Consultis tamen hisce quinque libris, seu opere de Unitate Trinitatis cum operibus S. Athanasii reperi hos libros, seu opus Faustino presbytero attributum, etsi diverso ordine quam in editis distributum sit. Percrutatus etiam fui maxima cum diligentia si quæ in hoc opere adessent, quæ nobis certum auctorem indicarent, et maxime in epistola Abigustæ Flaccillæ data; quæ opus suum dicavit; nihil tamen inveni: nisi variantes plures lectiones, et post